

Klager

Psykolog

FER-sak: 06/17K

Dato: 29.11.17

VEDR.: FAGETISK KLAGESAK 06/17K

Fagetisk råd i Psykologforeningen (FER) mottok henvendelse fra advokat, datert 18.01.17, hvor denne på vegne av K.K. ba rådet behandle klage på Psykologforeningens medlem PP. Saken ble sluttbehandlet på rådets møte 27.11.17.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer:

Svanhild Mellingen, Vigdis Slotterøy, Espen Walstad, Maria L. Norheim, Jon Børre Rekstad og Jørgen Flor.

Det ble fattet følgende

Vedtak: 5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

SAKSGANG

- 01.02.17 FER mottok brev fra klager med klage på NPF medlem PP.
- 28.08.17 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
- 29.08.17 Innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i «Ethiske prinsipper for nordiske psykologer», (EPNP).
- 20.09.17 FER mottok redegjørelse fra innklagede psykolog.
- 20.09.17 Redegjørelsen ble sendt til klager med anmodning om innen to uker å kommentere innklagedes redegjørelse.
- 04.10.17 FER mottok kommentar fra klager.
- 05.10.17 Kommentar fra klager ble sendt innklagede psykolog med to uker frist til å komme med sluttkommentar.
- 08.11.17 FER mottok sluttkommentar fra innklagede psykolog.
- 09.11.17 Innklagedes sluttkommentar ble sendt til klager til orientering.
- 27.11.17 FER sluttbehandlet saken.

OPPSUMMERING AV SAKEN

Våren/sommeren 2014 hadde innklagede psykolog oppdrag som sakkyndig for lagmannsretten i en foreldretvist hvor klager er barnets mor. Saken endte med et forlik som innebar at fast bosted for barnet ble byttet fra klager til hennes motpart som er barnets far. Rettsforliket var i tråd med den anbefaling som psykologen hadde gitt i sakkyndig uttalelse til lagmannsretten. Klageren hadde ikke betenkeligheter med at innklagede psykolog ble oppnevnt som sakkyndig i saken, og det er ikke anført klage på psykologens arbeid som sakkyndig.

Våren 2016 ble klager oppmerksom på at psykologen var «venn» med, og hadde kontakt med barnets far på Facebook. Klager registrerte at psykologen «liket» og kommenterte innlegg på barnefarens Facebook-side.

Det skapte sterk uro hos klager da hun oppdaget kontakten mellom barnefarens og psykologen på Facebook. Hun hadde bygget sin meget vanskelige avgjørelse om å bytte fast bosted for barnet på noe hun opplevde å være faglige og upartiske råd. Denne uroen kom på toppen av at klager opplevde at barnefarens etter rettsforliket forsøkte å marginalisere hennes rolle i barnets liv.

Den 19.09.16 skrev klager, gjennom sin advokat, et brev til innklagede psykolog der hun ba om psykologens tilbakemelding på hvilken kontakt psykologen har med barnefarens, hvor langt tilbake kontakten mellom psykologen og barnefarens skriver seg, hvem som tok initiativ til kontakten og hvordan den ble innledet.

I sitt svarbrev av 12.10.16 redegjorde psykologen for at hun ikke hadde noen form for kjennskap til noen av partene i saken da hun påtok seg oppdraget for lagmannsretten. Hun bekreftet at hun ble «venn» med barnefarens på Facebook i november 2015, og at hun hadde «liket» et og annet, men presiserte hun ikke har lagt noe seriøst i det. Psykologen redegjorde også for at barnefarens høsten 2016 på ny hadde tatt kontakt med henne og at de hadde hatt en samtale som han betalte for. Barnefarens var da utelukkende opptatt av hvordan hensynet til barnet best kunne ivaretas. Psykologen beklaget det ubehag saken har hatt for klager, og hun er lei seg for at Facebook kontakten kan ha blitt misforstått. Hun tilbød seg å blokkere barnefarens.

Klageren mente at innklagede psykolog i sin kontakt med barnefarens – selv om den fant sted i etterkant av at rettsforliket ble inngått - hadde opptrådt i strid med Etske prinsipper for nordiske psykologer (EPNP). Klageren presiserte at hennes formål med klagen ikke var å «reposisjonere seg» til en ny rettsak om fast bosted for barnet. Hun opplevde uro i forbindelse med kontakten mellom psykologen og barnefarens som gjorde det vanskelig å slå seg til ro med at inngåelsen av rettsforliket var basert på et upartisk råd fra en upartisk psykolog.

Fagetisk råd(FER) sitt grunnlag for åpning av saken:

Slik FER oppfattet saken hadde innklagede psykolog, gjennom brevvekslingen som var mellom partene forut for klagen, redegjort for at hun ikke hadde noen form for kjennskap til partene da hun ble oppnevnt som sakkyndig i saken. Klageren hadde ingen innvendinger mot psykologens arbeid fram til det ble inngått et rettslig forlik som var basert på psykologens råd. FER kunne ikke se at det på noen måte var godt gjort at innklagede psykolog hadde

opptrådt i strid med EPNPs prinsipp om rollekonflikter og utnytting fram til det ble inngått et rettsforlik mellom partene.

Redegjørelse under henvisning til relevante prinsipper

FER vedtok å utrede saken som fagetisk klagesak og ba om innklagedes redegjørelse til klagen med spesiell henvisning til følgende punkt i EPNP:

4 Rollekonflikter og utnytting

Psykologen tilstreber bevissthet om sine egne behov, holdninger og vurderinger og om sin rolle i relasjonen. Han/hun misbruker ikke sin makt og stilling gjennom å utnytte klientens avhengighet og tillit. Psykologen unngår utenomprofesjonelle relasjoner til en klient, som kan redusere den profesjonelle distanse og føre til interessekonflikter eller utnyttelse.

Rådet ba om psykologens kommentarer til at klager kan ha opplevd at hun ikke hadde den nødvendige profesjonelle distanse da hun valgte å bli «venn» med barnefaren på Facebook etter at saken var ferdig behandlet i lagmannsretten. FER ba også psykologen reflektere over at hun, samtidig som hun var «venn» på Facebook, valgte å gi ham konsultasjon vedrørende hvordan hensynet til barnet best kunne ivaretas.

Innklagede psykologs redegjørelse

I sin redegjørelse til klagen forklarte psykologen at da hun valgte å ha kontakt med den ene parten i den tidligere foreldretvistsaken la hun vekt på at det hadde blitt forlik mellom partene i den rettslige tvisten. Hun tenkte at siden det hadde blitt forlik i saken var frontene mellom partene mindre skarpe, og at det var en viss felles forståelse for betydningen som enighet mellom foreldrene har for barnet. I ettertid har psykologen forstått at mor, gjennom å gå med på at barnet skulle bytte fast bosted fra henne til faren, kom i en situasjon som hun ikke ønsket. At mor i saken kunne finne kontakten mellom henne og far i saken uheldig, og at hun kunne undre seg over hvorfor og hvordan kontakten etter rettsmøtet oppsto, var ikke i hennes tanker den gang. I ettertid har hun sett at det kan ha blitt stilt spørsmål ved dette fra mors side, og hun har respekt for at usikkerhet og utrygghet i selve prosessen og etterpå har bidratt til at hun har vært ekstra på vakt. Psykologen antar det ikke hjelper om hun utaler at *intensjonen* fra hennes side var å bidra til et bedret samarbeid mellom partene.

Når det gjelder problemstillingen i tilknytning til EPNPs prinsipp om *Rollekonflikter og utnytting* som framkommer i brevet fra FER, hadde psykologen følgende refleksjoner.

- Hun har aldri vært venn med far i saken på et personlig plan. Hun har aldri møtt han utenfor rettsalen eller i annet enn profesjonelle sammenhenger. Hun har mange vennsforhold på Facebook, men disse er ikke av privat, personlig karakter. Hun kan likevel se at andre kan ha andre referanser til dette med Facebook, og at hun kommer til å ha et skjerpet blikk på sitt engasjement der.
- Hun har ikke hatt noen samtale av «privat» karakter med far i saken. Den omtalte samtalen var utelukkende knyttet til partenes fellesbarn.
- Da hun ikke snakket med far i saken som en «vennetjeneste», mener hun at det ikke var noe tema å *utnytte klientens avhengighet og tillit*.

- Hun forstår at det har liten betydning hva hun selv opplever som *en utenomprofesjonell relasjon* idet den ene av de berørte parter opplever det annerledes. I etterpåklokskapens lys må hun ta til etterretning at kontakten burde vært unngått. Hun kunne ha gitt far i saken anbefaling om å kontakte familievern eller familiesenteret med sine problemstillinger. Da ville ikke ubehaget til mor i saken ha vært tilstede.

Psykologen avsluttet sin redegjørelse med å opplyse at hun for fremtiden vil avskjære alle typer kontakt med parter som hun har jobbet med i foreldrevister, med mindre det er fullstendig åpenhet og samtykke mellom partene om at slikt samarbeid skjer. Hun har for lengst blokkert far i saken. Hun håper klager aksepterer hennes beklagelser og har forståelse for at hennes intensjon var positiv med tanke på fellesbarnet, samtidig som psykologen forstår de tanker og uro som klager har hatt.

Klagers kommentar til redegjørelsen

I sine kommentarer til psykologens redegjørelse understreker klager at psykologen ikke hadde grunn til å anta at det ikke lenger var skarpe fronter mellom partene etter at de hadde inngått et rettslig forlik i saken. Psykologen var vel orientert om at mor i saken fryktet at hun ville miste kontakten med sønnen hvis han ble flyttet til faren, men at hun følte seg nødt til å godta forliket fordi hun opplevde psykologens råd som avgjørende. Klager mener psykologen i en slik situasjon hadde et særlig ansvar for å unngå den type kontakt som hun har hatt med far i saken.

Når det gjelder psykologens redegjørelse for at hun ikke har vært venn på et personlig plan med far, påpeker klager at det utad framstår som spesielt at psykologen «liket» fars innlegg om at hans far fylte år. En slik foranledning for henvendelse til far over Facebook «framstår som vesentlig mer privat enn om hun til eksempel hadde «liket» en viral video eller lignende» på fars Facebookside.

Innklagede psykologs sluttcommentar

I sin sluttcommentar gjentar psykologen momentene fra sin redegjørelse.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

FER har valgt å utrede saken med henvisning til punkt 4 *Integritet*, i EPNPs etiske prinsipper. Der står det blant annet: *Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.* Rådet ba spesielt om innklagede psykologs kommentarer til klagen med henvisning til underpunktet: *Rollekonflikter og utnyttning.*

Basert på den informasjon som har kommet fram gjennom klagen og videre utredning har rådet kommet til at det ikke er godtgjort at psykologen har handlet i strid med prinsippet om *Rollekonflikter og utnyttning*. Rådet kan ikke se at kontakten som psykologen hadde med far i saken på Facebook, eller konsultasjonen hun hadde med far etter at saken var avsluttet, i seg selv innebar at den profesjonelle distansen ble redusert, eller førte til interessekonflikter og/eller utnyttelse.

Gjennom innklagede psykologs kommentarer i saksbehandlingen har det kommet fram at hun mener det hadde vært riktig av henne å ikke ha kontakt med far på Facebook uten at det var full åpenhet om det mellom alle parter. Rådet slutter seg til dette. Kontakten på Facebook må anses å være i strid med prinsippet om at: *Han/hun forsøker å klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.*

Vedtak: 5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtak fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
for Fagetisk råd
Norsk psykologforening

(Sign.)

Svanhild Mellingen, leder

Tove Beate Pedersen, sekretær

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard